

V Ě S T N Í K

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

Číslo 364

Září 1986

90 LET SLOVENSKÉHO SOKOLA

Když dne 4. července t.r. celý národ oslavoval 100leté výročí Sochy Svobody, tisíce Slováků vzpomínalo na založení Slovenského Sokola před 90 lety.

Slovenská Tělocvičná Jednota Sokol USA, oslavovala toto význačné výročí na svém XXVII sjezdu v městě Bethlehem, v Pensylvánii.

Sjezd byl zahájen banketem v hotelu Bethlehem. Plný sál delegátů a hostů zazpíval národní hymny, americkou a československou. Opravdovým zlatým hřebem večera byla řeč mladé náčelnice, která pak, spolu s mladým náčelníkem odhalila sochu — poprsí Dr. Miroslava Tyrše.

Pondělí bylo prvním pracovním dnem sjezdu. Před polednem pozdravili sjezd zástupci spřátelených organizací. Byli tu přítomni delegáti Slovenského Katolického Sokola (největší sokolské organizace na světě — 50,000 členů), Amerického Sokola, Čsl. Národní Rady Americké, Dělnické Tělocvičné Jednoty, Slovenské Národní Jednoty a Slovenského Orla.

Za Čsl. Národní Radu Americkou pozdravil sjezd Dr. L. Rozbořil. V anglickém projevu, mimo jiné, řekl:

“Jako Moravan, jsem neobyčejně hrdý, že mohu být dnes s vámi v historickém městě Bethlehemu, v městě, které bylo založeno Moravskými Bratry, téměř před 250 lety. Moravští Bratři přišli do této země, aby získali náboženskou svobodu. Hlásali a praktikovali bratrskou lásku, střídmost, dobročinnost, vzájemnou pomoc, tvrdou práci a mírumilovný život. A v podobné tradici byla založena vaše veliká organizace, která pak rostla a kvetla po 90 let. Jak krásný je to úspěch — 90 let bratrské lásky uplatněné v denním životě! (Poznámka redakce: Slovenský Sokol je také “bratrská pojišťovna”).”

Dr. Rozbořil pak pokračoval vzpomínkou na spolupráci Slováků a Čechů v obou světových válkách. Vyzvednul pak práci dvou delegátů Slovenského Sokola v předsednictvu Čsl. Národní Rady Americké, Dr. Jana Gološince a Adolfa Čierného. Dr. Jan Gološinec, mimo jiné zásluhy, vypracoval stanovy a definoval úkol Čsl. Národní Rady, kterou také přetvořil na korporaci. Jím stanovené úkoly Rady zůstávají nezměněny do dnešního dne (po 36 let).

Dr. Rozbořil přivítal nového delegáta do předsednictva Rady, Reverenda Jana Szintaye, jehož zkušenost bude jistě velikým přínosem v práci Čsl. Národní Rady.

Dr. Rozbořil zakončil svůj projev takto:

“Spolupráce našich dvou organizací, která již trvá 70 let, je jasným příkladem, že Slováci a Češi mohou stát bok po boku ve společné práci a žít v opravdovém bratrství a vzájemné úctě.

My, v Čsl. Národní Radě Americké, přivítáme do našeho středu jiné organizace, skupiny či jednotlivce, Slováky, Čechy, Moravany a Rusíny, aby nám pomohli v našem úsilí udržet “dědictví otců”, v rámci americké ústavy, a také, abychom mohli pozvednout silnější hlas ve Washingtonu na obranu demokratických svobod, které jsou ohroženy sovětskou mocí zvenčí a podvratnou politickou činností uvnitř.

Ujišťuji vás, bratři a sestry, že obdivujeme vaši Bratrskou Tělocvičnou Jednotu a jsme hrdí na spolupráci s vámi.

Přeji vašemu sjezdu co největší úspěch a do budoucnosti další růst a prosperitu. Děkuji za vaše pozvání.”

Tři krajanské sokolské organizace mají na sto tisíc členů. Důležitost spolupráce těchto organizací je velmi zřejmá. Příští slet bude ve Washingtonu a bude výsledkem užší spolupráce všech sokolských orgazací. Držme palce! LSR

Prohlášení V. Valného Sjezdu Československého Sokolstva v Zahraničí

Československé sokolstvo v zahraničí, které je dočasným nástupcem a zástupcem ve vlasti násilně umlečeného sokolstva, ukončilo svůj VI. slet v Curychu ve Švýcarsku V. valným sjezdem, který se usnesl na tomto prohlášení:

Z Curychu ve Švýcarsku, kde byla napsána nejedna kapitola našich dějin a kde zakladatel Sokola dr. Miroslav Tyrš napsal svou významnou úvahu “Náš úkol, směr a cíl”, která i nadále zůstává našim programem, pozdravujeme svoji rodnou zem, zemi krásnou, zemi milovanou, jež tak slavně mluvila ústy Masarykovými, zemi, jež byla mezi nejpřednějšími nositelkami všelidských ideálů svobody a spravedlnosti.

Pozdravujeme svoji rodnou zem tím vroucněji, čím trpčí je její ponížení. Ta zem dnes nemluví hlasem svatováclavské a husitské tradice, národního osvobození a 28. října. Jejím jménem dnes mluví národem opovrhovaní předáci komunistické strany, té strany, která v únoru 1948 a znovu v srpnu 1968 pomáhala Sovětům znásilnit vlastní národ, té strany, která den za dnem a rok za rokem naplňuje Orwellovo proroctví oblundně zkorumpované a groteskně znelidštěné společnosti. Jaký to hrůzný pád: po Masarykovi a Benešovi, zrádcovská jména Gottwald, Zápotocký, Novotný, Svoboda, Husák.

Nepřekvapuje, že komunisté, jako nacisté před nimi, viděli v sokolstvu nesmiřitelného odpůrce. Jejich ideologie, byť maskovaná nejrafinovanějšími frázemi, nemůže zakrýt skutečnost komunistické nenávisti, barbarského pronásledování odpůrce a porušování lidských práv, pálení knih a ničení duchovních hodnot, vytvořených staletími.

VESTNIK

September 1986

Organ of the Czechoslovak National Council of America

Published monthly (Except bi-monthly July-August)

Subscription \$5.00 - Outside U.S.A. \$6.00

Editor - O. Kovar

Office: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telephone: 656-1117

VĚSTNÍK

Září 1986

Orgán Československé národní rady americké

Vychází měsíčně (s výjimkou dvojčísla v červenci-srpnu)

Předplatné \$5.00 - Mimo USA \$6.00

Redaktorka - O. Kovářová

Úřadovna: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telefon: 656-1117

Sokolská myšlenka vyrostla z ideálů bratrství a sesterství, z ideálů souladného vývoje zdravého těla a čestného ušlechtilého charakteru, z ideálů nešovinistického vlastenectví a věrnosti národním tradicím, z všelidských ideálů volnosti, rovnosti a demokracie.

Sokolstvo zůstalo a zůstává věrno ideálům, ze kterých vzniklo. A pro svoji věrnost národu a demokracii bylo za války pronásledováno nacisty a po únorovém puči v roce 1948 komunisty.

Zůstane navždy znamením hanby na historii komunistické strany, která si říká československá, že zničila sokolskou organizaci. Ale sokolstvo žije — v tvrdých podmínkách exilu pokračuje ve své práci: ve výchově svého členstva k demokracii, dobrovolné disciplíně, k lásce k rodné zemi, k politické a náboženské snášenlivosti, k úctě k jedinečnosti každé lidské bytosti.

Rozhození po všech světadílech, vystavení nesčetným politickým a kulturním vlivům, mnohdy tápající, vždy znovu nacházíme naději ve velké a krásné duchovní historii svého národa, v onom úsilovném hledání pravdy, spravedlnosti a krásna, jimž jsou naše dějiny poznamenány a jehož je sokolstvo jedním z nejvznešenějších plodů.

Ve jménu této naděje nabízíme spolupráci všem doma i v zahraničí, kdož usilují o obnovu československé samostatnosti a demokracie. Pamětlivi ideálů pravdy, lásky a mravnosti, neustále posilování filosofickými ideály Tyršových i demokratismem Fügnerovým, budeme i nadále soustavně všemi prostředky podporovati úsilí všech demokratických Čechů, Slováků a Podkarpatských Rusinů o nové osvobození naší rodné země. V tomto zápase nemůže být kompromisu s režimem násilí a lži.

State Department k 21. srpnu 1986

K 18. výročí invase sovětských vojsk do Československa vydal State Department toto prohlášení:

“Eighteen years ago today an invasion by the Soviet Union and most other Warsaw Pact nations brought a swift, brutal halt to the efforts of Czechoslovak citizens and leadership to determine their country's future for themselves. Although a generation which was too young to have firsthand memories of 1968 has since grown to adulthood in Czechoslovakia, neither they nor we can afford to dismiss those days as remote history. The events of that tragic August remain gravely relevant to anyone, who enjoys freedom, or hopes to gain it...”. —afa—

Roční předplatné Věstníku — \$5

Uplynulo 49 roků od smrti T. G. Masaryka, ale jeho odkaz s námi stále žije

VÝŇATEK Z KNIHY VOJTY BENEŠE: T. G. MASARYK Masaryk jako kulturní politik

Masaryk je člověk hluboce učený a opravdový. Jeho opravdovost mu nedovolila, aby tak jako jiní učenci — uzavřel se světu, aby učenost svou ponechal si pro sebe a nanejvýše v těžko srozumitelných knihách vykládal ji úzkému kroužku lidí opět učených.

Vycházel ze zásady, že i věda i filosofie je pro život, život každého člověka učeného i neučeného. A ve své vzdělávací práci mezi lidem viděl také nutnou práci politickou, kulturně politickou. Neboť zajisté vzdělání lidu je prvou podmínkou zdárné práce státně politické. Politika není jen pro poslance a novináře, není jen v parlamentě, politika a politické vzdělání je pro lid: mravný, vzdělaný, statečný lid bude provozovati také dobrou národní politiku.

Masaryk miloval svůj národ. Ale jeho láska k lidu a národu neznamena mu jen zpívati “Hej Slované” a vytloukati Němcům okna.

Jaká byla tato jeho láska? Pravilo se: milujte národ!

A Masaryk se ptá, jako se vždy a všude tázal proč milovati? Proč mám a mohu-li národ milovati? Mohu jej milovati tím spíše, je-li to pro něco. Mohu milovati krásu a ušlechtilost a mravní vznešenost. Je v tomto mém češství něco takového?

A tak zadíval se Masaryk svýma toužícíma očima do českých dějin. A hlava se mu zatočila ze vši té vznešené hloubky dějin jeho národa.

Viděl národ do 14. věku porobený. V 15. věku však procitá a volá ústy četných reformátorů, ústy velikého Jana po mravní očištění upadajícího lidstva. Za jeho touhou přichází brzy čin: počíná veliká reformace husitská, reformace mravů, srdcí i duší. Na jeviště dějin vystupuje český člověk, sedlák ve jménu lidskosti, práva, ve jménu pravdy páně a svobody svědomí. Český lid zahajuje novou velikou epochu lidstva osvobozujícího se z pout středověkých církví. Husitství odvážně bojí staré násilné řády. A potom přichází Chelčický a buduje řády nové, nové chrámy čistého lidství mezi českým lidem. Je to lidství vznešené, náboženství pravé člověckosti, humanity, bratrství, lásky a opravdové svobody!

A v této chvíli velikého svítání v naší zemi — je v Evropě tma! Středověk kvete tu stále strašnými květy římské poroby a násilí, nízkosti mravní i duševní. Do tmy Evropy svítí jedině lampa našich dějin. Ale z děr vylézají netopýři katolicismu, dorážejí a uhasínají světlo reformace násilím, porobou, krví, Bílou Horou, popravami. A lid Husův, lid Chelčického a Komenského trpí v nevýslovných mukách pro svou pravdu, pro touhu po lepším lidství.

Nad naší nebohrou zemí zní strašné slovo habsbursko-katolíckej protirevolúcie: Utlučeš je prutom železným! A železný prut bije: krev národa řine se z těžkých ran...

Dívá se do dějin všech národů a jeho filosofickému duchu je patrné, že národy žily, když měly proč žít. Proč žít?

Masaryk se snaží, aby své proč našla si i těžká přítomnost našeho národa. Najde-li si národ toto své proč — stane se nesmrteľným. Masaryk vidí, že Dobrovský, Kollár, Havlíček, Palacký i Rieger dívali se do této minulosti národa a čerpali z ní sílu pro přítomnost i budoucnost. A tak dává nám Masaryk svůj ideál dneška: chce, abychom ideály, pro něž dýcháme a žijeme dnes, ideály rovnosti, demokracie a humanity připjali na minulé slavné chvíle dějin svých, oplodnili je duchem mravní odvahy a pravdy, již národ náš zaslútil ostatnímu světu. Píše ve své České otázce: "Všecek smysl naší historie v tom je uzavřen: pochopiti cíl humanitní po stránce mravní a rozumové, pochopiti plně, že čistá člověckost nesmí býti pouze obrozeneckým heslem, ale že snaha Dobrovského, Kollárova, Palackého, Havlíčkova, musí býti snahou nás každého a všech, že humanita jakožto cíl a program národní musí důsledně spravovati i naši národní taktiku."

Pravda, odvaha, humanita a vzdělanost lidová — jak vyznačují z dějin našeho náboženského středověku, nechť očistí i náš dnešek, naši přítomnost.

A šel tedy Masaryk mezi lid, aby mu přinesl toto své poznání. Počal politickou vzdělávací práci mezi lidem, šel, aby pracoval i v obecné politice říšské, aby dal jí kus nového ducha a směru.

Už v prvých dobách jako redaktor listu "Atheneum" dotýkal se otázek politického našeho života. Jednou z otázek, jež měly i veliký politický význam byla otázka pravosti nebo nepravosti rukopisů staročeských.

Třináctý světový sjezd SVU 18.—21. září 1986

Tradice a novinky v Bostonu

Světové sjezdy Společnosti pro Vědy a Umění se vyznačují šťastnou směsí osvědčené tradice a přitažlivých novinek. Ani letos tomu nebude jinak a pořadatelé připravili řadu překvapení, která budou jistě účastníky po zásluze oceněna.

Těžištěm sjezdu zůstává ovšem 32 vědních a uměleckých skupin, v nichž bude projednáván letošní odborný program. Diskusní pořad o Chartě 77 a československé opozici vzbudí jistě zvláštní zájem, podnícený ještě besedou vedoucích členů Charty, konanou a zachycenou k příležitosti našeho sjezdu.

Novinkou bude výstava poštovních známek z doby první republiky, patrně největší a nejceněnější sbírka kdy shromážděná na jednom místě s výlučně československou tematikou.

Tradiční výstava výtvarných děl bude zahájena ve čtvrtek 18. září. Večer téhož dne je na kulturním pořadu sjezdu představení dvou významných filmových děl, "Horníčka", natočená ve Švýcarsku za režie a produkce Bernarda Šafaříka, a "Zpráva o pohřbívání v Čechách", monodrama Františka Pavlíčka o Boženě Němcové, upravené v Rakousku Pavlem Kohoutem z původního filmu, tajně natočeného v Praze.

Společenský pořad sjezdu se skládá ze dvou večerních podniků, večera s recepcí a koncertem komorní hudby v pátek 19. září a závěrečného banketu s taneční zábavou v sobotu 20. září.

Výňatek z interview Anatolije Ščaranského pro časopis U.S. News & World Report

V minulom čísle "VĚSTNÍKA" sme si pripomínali (už) 18. výročie invázie a okupácie Československa. V tejto súvislosti pre nás, ktorí máme nejaký ten vzťah k tej malej krajine v srdci Európy, nebude bez zaujímavosti jedna pasáž z interview, ktoré poskytol sovietsky disident Anatolij Ščaranskij časopisu U.S. News & World Report hodinu po svojom prílete do USA.

Na otázku, ako sa stal aktívnym odporcom režimu v ZSSR povedal: "Celý moj život a atmosféra v našej rodine ma k tomu viedli. Boli tu rozne veci, ktoré ma roztrpčovali a dráždili. Myslím si, že doležitou medzou pre mňa byla 6-dňová arabsko-izraelská vojna v r. 1967. Začal som premýšľať o židovskej identifikácii a o antisemitizme v ZSSR. Dalším doležitým faktorom byla okupácia Československa v r. 1968. Sovietska tlač písala, že "sovietské vojska podali pomocnú ruku svojim bratom v Československu" — pritom Hlas Ameriky nám uvádzal podrobnosti o tejto "pomoci". Veľmi ma ohromila reakcia istého ruského priateľa z Moskovského fyzikálno-technologického inštitútu, ktorý mi povedal: "My sme stratili 150 tisíc Rusov v Československu v 2. svetovej vojne. Prečo by sme ich tam mali nechať robiť si, čo chcú? Máme k tomu morálne právo! Vtedy som si prvýkrát uvedomil, povedal Ščaranskij, čo je totalitné myslenie ľudí.

Ako je známe, tohoto sovietského disidenta prijal potom vo Washingtone osobne aj prezident Reagan. *Pafo, Illinois*

PERZEKUCE

Před senátem Obvodního soudu pro Prahu 4 ve Spálené ulici se ve středu 28. května konalo odročené soudní řízení s katolíckými aktivisty dr. Vladimírem Fučíkem, Adolfem Rázkem, Květoslavou Kuželovou, páterem Radimem Hožánkem, ing. Vladimírem Václavem Dvořákem a Michalem Holečkem. Byli obviněni z maření dozoru nad církvemi, protože shromažďovali náboženskou literaturu ze zahraničí, tajně dopravovanou bez souhlasu úřadů do Československa, kterou neoprávněně rozmnožovali. Adolf Rázek byl nad to obžalován, že včas nenabídl Státní bance k odkoupení darované devizy v hodnotě 6,549 Kčs. Byli odsouzeni dr. Vladimír Fučík na osm měsíců, podmíněně na dva roky, stejný trest dostala i Květoslava Kuželová. Adolf Rázek byl odsouzen na šest měsíců, podmíněně na dva roky, zproštění viny byli ing. Václav Dvořák a Michal Holeček. Bývalý katolícký kněz, nyní důchodce Radim Hožánek byl z případu vyloučen, protože se nedostavil korunní svědek. O věcech, zabavených při domovních prohlídkách, se bude konat zvláštní veřejné zasedání. Dr. Fučík si vyhradil lhůtu k odvolání, K. Kuželová se odvolala ihned, Rázek se odvolal co do ohrožení devizového hospodářství. Prokurátorka dr. Ebertová se odvolala v záležitosti ing. Dvořáka a M. Holečka, kteří byli osvobozeni. Senátu předsedal dr. Vladimír Stibořík. Obhájci ve všech případech žádali osvobozující rozsudky. Ličení se konalo ve velké místnosti a mohli mu naslouchat i přátelé obžalovaných, jichž se vystříдалo 50 až 60. Byli též přítomni zástupci velvyslanectví Spojených států, Velké Británie, Francie a Kanady. Řízení se vedlo otevřeně, projevy obžalovaných a obhájců nebyly přerušovány.

Při přelíčení se objevilo jako naprosto nezvyklé právní novum: soud při jednání došel k názoru, že i k aktivitě laiků

je třeba státní souhlas, podobně jako je tomu v duchovenské činnosti. Tento názor soudu odporuje všem předpisům, všem zákonům a všem dosavadním zvyklostem.

Rovněž v soudní budově pro Prahu 4 ve Spálené ulici se konal 4. června proces, v němž Petr Cibulka, signatář Charty 77 a člen Výboru pro ochranu nespravedlivě stíhaných, toho času vězněný v Horním Slavkově, žaluje čs. stát, zastoupený ministerstvem spravedlnosti, a žádá náhradu škody, kterou utrpěl na zdraví v době výkonu minulého trestu odnětí svobody, protože byl nesprávně pracovní zařazen a vystaven špatným zdravotním podmínkám. Proces s Petrem Cibulkou byl odročen na později. Cibulku zastupuje právní poradce dr. Průša. Jemu si Cibulka stěžoval, že poměry v Nápravném výchovném ústavu Horní Slavkov jsou naprosto neudržitelné. Cibulka je tam napadán spoluvězni, čímž má být nepochybně zastrášen. Bylo mu důrazně řečeno, aby vzal žalobu zpět, jinak že bude ve vězení neustále. Cibulkovi je zabraňováno v korespondenci se státními orgány a dopisy, které psal 10., 12., 16. a 20. května svému právnímu zástupci, nebyly vůbec odeslány. Dne 30. května mu bylo oficiálně oznámeno, že jeho korespondence právnímu zástupci nebude doručována, ani korespondence právního zástupce dr. Průši Cibulkovi. I tato záležitost bude nepochybně předmětem příštího soudního přelíčení.

Další případ, projednávaný dne 3. června u Okresního soudu v Teplicích před samosoudcem Jaroslavem Bartůňkem, je vskutku k pláči — ne nad obžalovaným, ale nad čs. justicií. Souzen byl 39letý elektromechanik Eduard Vacek z Novozebic, kterého žaloba, zastupovaná okresním prokurátorem dr. Dobroslavem Pokorným, vinila z výtržnictví. Pozůstává totiž z toho, že obžalovaný Vacek od října 1983 do ledna 1986 půjčoval mladým lidem texty humoristických povídek a několik exemplářů Pako, vydávaného takzvaným patafyzickým kolegiem v Teplicích. Ve sborníku byly receistické texty absurdního humoru, ironické, parodistické, vulgární. Podle žaloby šlo o "rozšiřování závadných tiskovin, obsahujících různé vulgarismy a vesměs ironicky a pohrdavě parodujících život naší společnosti a jsooucích v rozporu se zásadami socialistické morálky." Členové patafyzického kolegia v Teplicích podle žaloby pořádali sympozia, na nichž diskutovali o tak vážných tématech jako "energetická bilance při výstupu do kopce", nebo "vliv životního prostředí na sexuální poruchy jedince." Povídky, uvádí se v žalobě, ironicky a pohrdavě líčí život naší společnosti a záměrně zkreslují různé skutečnosti. O sborníku Pako žaloba uvádí, že "většina článků je zaměřena kromě vulgárnosti do všech oblastí činnosti naší společnosti: napadá mládežnickou organizaci SSM, pionýrskou organizaci, dělnickou třídu, budování socialismu a vyjadřuje se posměšně k úpravě cen, nebo se zaměřuje na situaci v Sovětském svazu." Pro posouzení samizdatové literární práce měl soud k dispozici dvě odborná pojednání, která se týkala zejména sborníků Pako a Okno. Posudek Federálního úřadu pro tisk a infómace zpracoval dr. Malý, který zdůraznil recesní povahu časopisu a užité vulgarismy posoudil jako běžné a nikoli společensky nebezpečné. Naproti tomu druhý posudek, který vypracoval ředitel Státní knihovny ing. Kozelka, vyzněl zcela negativně. A tento posudek spolkl okresní prokurátor dr. Pokorný "i s chlupama", založil na něm žalobu a o tento posudek se opírá rozsudek. Je jistě zajímavé, že soud odmítl návrh

Vackova zaměstnavatele, podniku Severočeské konzervárny, že převezme za Vacka záruku a ušetří mu tím pobyt ve vězení.

Rozsudek ještě nenabyl právní moci, protože obžalovaný i prokurátor si vyžádali lhůtu na rozmyšlenou. Jedno je ovšem jisté: že se československý režim bojí legrace, že z ní má strach. Nesnese na příklad definice ve sborníku Pako, z nichž jedna uvádí: Základní jednotkou blbosti je takové množství blbosti, které je obsaženo v tvrzení "Žijeme lépe — žijeme radostněji."

Stále je aktuální případ evangelického kněze Jana Dusa z Neratovic u Prahy u něhož policie při domovních prohlídkách zabavila četné dokumenty a pořídila jejich soupis. Dus je obviňován z poškozování pověsti Československa v zahraničí. Provinil se tím, že v dopise prezidentu republiky obvinil policii, že chtěla falešným dokumentem zdiskreditovat Chartu 77. Dus je signatářem Charty 77. *České Slovo*

Nový americký velvyslanec do Československa

Čsl. národní rada americká v Chicagu měla tu čest se setkat s novým americkým velvyslancem do Československa J. Niemczykem. Byl současně hostem ČSA a zúčastnil se jejich banketu.

J. Niemczyk je polského původu, plukovník US armády. Byl americkým vojenským atašém v Praze v době sovětské invase. Zná dobře československé poměry a komunismus.

Byl ředitelem národnostních skupin (Heritage Group) republikánské strany. Byl vždy dobře informován o Čechoslovácích a také nám byl nakloněn, proto vítáme jeho jmenování.

Z OKUPOVANÉHO ČESKOSLOVENSKA

V ČSSR má být v příštích letech uvedeno do provozu 12 atomových reaktorů. Jen do roku 1990 to bude stát 90 miliard Kčs. Reaktory v Jasl. Bohunicích, Mochovicích a Dukovanech nemají radioaktivní zónu chráněnou dvojitým pláštěm — pár kilometrů od osídlení! Největší plánovaná atomka Temelín s výkonem 4.000 megawattů spotřebuje každou vteřinu potoky vltavské vody, které 4 chladírenské věže vysoké 150 metrů rozptýlí do okolí jako radioaktivní páru. Atomová elektrárna s výkonem 1.000 MGW dodává za rok 250 kg plutonia, které stačí na výrobu 25 jaderných hlavíc. ČSSR je atomovou základnou Varšavské smlouvy.

* * *

Zjistilo se, že výbuch na letounu TWA na cestě z Říma do Athén byl způsoben čs. plastikovou bombou zn. SEMTEX, kterou ČSSR vyváží do Sýrie.

* * *

Od podepsání Závěrečného aktu Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě v Helsinkách se v Československu v oblasti lidských práv nic nezměnilo. Komunistický režim presidenta Husáka ze všech východoevropských zemí nejdůsledněji porušuje lidská práva a základní svobody československých občanů. Nejvážnější jsou tato práva a svobody porušovány v oblasti kultury a náboženství.

* * *

Česká a slovenská kultura je manipulována tak, aby úplně sloužila marxismu-leninismu a požadavkům tak zvaného reálného socialismu. Jejím hlavním úkolem je sovětizace

československé společnosti. Československý komunistický režim povoluje jen tu kulturní tvorbu, která této politice slouží.

V náboženské oblasti je útlak zaměřený k tomu, aby se Československo co nejdříve stalo ateistickou zemí. Jen Albánie převyšuje Československo v náboženském útlaku. Přitom československý komunistický režim podvádí světovou veřejnost tím, že se odvolává na své zákony 218/49 a 219/49, které dává za příklad ústavou zaručené náboženské svobody: ve skutečnosti jsou tyto zákony protiústavní a jen nástrojem kontroly a útluaku církví a náboženských společenství.

Hlavní příčinou tohoto stavu v Československu je zrada režimu presidenta Husáka na československých státních a slovenských národních zájmech a nepřekonatelná servilnost Sovětského svazu, v níž ani jeden ze satelitních režimů jej nenásleduje a tím méně převyšuje.

* * *

Z hotelu Podborje nedaleko Mariboru v severní Jugoslávii zmizelo nedávno 16 čs. hostů. Přešli s nejnmutnějším nedalekou rakouskou hranicí a požádali o asyl. Pobyt v hotelu jim prý ochotně zařídil Čedok v Praze.

O KRÁSÁCH PODZIMU

Z ČAPKOVY "ZAHRADNÍKOVA ROKU"

Mohl bych psát o hýřících barvách jeseně, o tesklivých mlhách, o duších zemřelých a o úkazech na nebi, o posledních astrách a červené růžičce, která se ještě snaží rozkvést; nebo o světélkách v soumraku, vůni hřbitovních svíček, suchém listí a jiných náladových věcech. Ale rád bych vydal svědectví a chválu jiné kráse našeho českého podzimu. Je to prostě řepa.

Žádná úroda země neexistuje tak hromadně jako řepa. Zrní se sváží do stodol a brambory do sklepů; ale řepa se sváží na hromady; shlukuje se v pahorky; vyrůstá v řepná pohoří vedle venkovských staniček. Vůz za vozem sváží bílé bulvy v nekonečném procesí; muži s lopatami od rána do večera vrší vyšší a vyšší hromady a rovnají je pěkně do geometrických pyramid. Každý jiný plod země se jaksi rozutíká všemi cestičkami pod všechny lidské střechy. Řepa se valí jediným proudem; k nejbližším kolejím vlaku; nebo k nejbližšímu cukrovaru. Je to úroda ve velkém; je to nástup en masse; je to jako přehlídka vojska. Jsou to brigády, divize a armádní sbory, jež nastupují k transportu. Proto jsou srovnány ve vojenském pořádku; geometrie, to je krása masy. Řepaři budují své krechty jako monumentální hranaté stavby; stává se to skoro architekturou. Hromádka bramborů není stavba; ale hromada řepy, to už není kupa, to je budova. Městský člověk nemá zrovna rád řepné kraje; avšak nyní, na podzim, nabývají jakési monumentalit. Taková pořádná pyramida řepy má něco uchvacujícího. Je to monument plodné země.

Holé stromy, to není tak zoufalý pohled; vypadá to trochu jako koště nebo metla a trochu jako lešení, připravené k stavbě. Ale je-li na takovém holém stromku poslední list, chvějící se ve větru, je to jako poslední vlající praporek na bojišti, jako vlajka, kterou třímá ruka mrtvého na poli padlých. Padli jsme, ale nevzdali jsme se. Ještě vlají naše barvy.

A ještě chryzantémy se nedaly. Jsou křehké a nadýchané, jen tak nahozené z bílé či růžové pěny, zkréhlé jako slečinky

v tanečních šatech. Že je toho sluníčka pomálu? Že nás škrtí šedivá mlha? Že se přes nás plouhají sychravé deště? Vše jedno. Hlavně je třeba kvést. Jen lidé si nařkají do špatných poměrů; chryzantémy to nedělají.

I bohové mají své sezóny. V létě může být člověk panteistou, může se považovat za kus přírody; ale na podzim se může člověk považovat jenom za člověka. I když si neznaménáme čelo křížem, vracíme se pomalu všichni k zrození člověka. Každý domácí oheň hoří na počest domácích bohů. Láska k domovu je stejný obřad jako uctívání nějakého hvězdného božstva.

Zajímá vás spolkový život?

V Československu spolky nejsou. Jsou jen vládní organizace a jediná forma sdružování, která je povolena, je státní. Kdybyste si chtěl založit nějaký jiný spolek, dostanete se s největší pravděpodobností před soud pro "protistátní činnost". Proč komunistická vláda nedovoluje spolkový život? Protože se bojí, aby se lidé nedali dohromady. Bojí se lidí. Chce mít všechnu organizaci zařízenou tak, aby v ní mohli být spolehliví komunisté, kteří by věci mohli ovládat a na ně dozírat. Proto byly vládou zrušeny všechny nezávislé organizace a spolky. Byl zrušen nezávislý Sokol (a majetek zestátněn), byly zrušeny DTJ, Orel a Skaut (vedení bylo postaveno před soud). Byla zrušena také celá zájmová samospráva jako lékařské, živnostenské, inženýrské, obchodní komory; byly zrušeny zemědělské rady, byly dokonce zrušeny i sportovní kluby, YMCA a YWCA, nemluvě o tisících různých spolků a kulturních organizací.

Dnes existují jen státní organizace, které jsou ovládány komunisty, jako například:

- 1 — komunistické odbory
- 2 — komunisty ovládaný Svaz výrobních a Svaz spotřebních družstev, také Svaz bytových družstev. Jsou to spíše hospodářské instituce a jsou sdruženy v Ústřední radě družstev
- 3 — komunisty ovládaný Československý svaz spisovatelů a Slovenský svaz spisovatelů
- 4 — komunisty ovládaný Československý svaz mládeže
- 5 — komunisty založený a ovládaný Svaz československo-sovětského přátelství
- 6 — komunisty ovládaný Československý svaz tělovýchovy
- 7 — komunisty založený Svaz protifašistických bojovníků
- 8 — komunisty založený Svaz pro spolupráci s armádou
- 9 — komunisty ovládaný Výbor československých žen, atd.

V těchto organizacích se však vůbec nepěstuje spolkový život; jsou to vesměs instituce, kde se ukládají lidem úkoly podle toho, jak si vláda přeje. Jsou to úkoly pracovní nebo organizační, pořádání politických manifestací, demonstrací, kampaní, soutěží ap. Pokud se chce někdo věnovat rybaření nebo sbírání známek, musí tak dělat přes nějakou komunistickou organizaci. Ale napřed si musí odpracovat "brigádu".

Československé organizace v USA přinášejí jednotlivcům radost a pocit udržení československého života v zahraničí. Čsl

**Prosíme oznamte včas
změnu adresy**

O diviznom gen. Dr. Mikulášovi Ferjenčíkovi

O slovenskom národnom povstaní sa toho mnoho napísalo a píše dodnes. Ide však o literatúru skorú výlučne vydávanú v dnešnom Československu. Je len prirodzené, že bola prispôbená dnešným tam vládnuceým pomerom. V slobodnom svete je už len málo povolaných osôb, ktoré by mohli podať ich necenzurované svedectvo z osobných skúseností a poslúžiť tak budúcim pokoleniam urobiť si jasný obraz o udalostiach, ktoré hrali a budú hrať dôležitú úlohu v histórii Slovenska.

Gen. Dr. Mikuláš Ferjenčík je jeden z tých povolaných, ktorý je tlumočníkom toho čo videl a zažil. Je ako každý, z priamych účastníkov povstania svojim ľudským spôsobom duchovným poslom svojho národa. Narodil sa 6. decembra 1904 v Polomke, okres Brezno nad Hronom. Po ukončení štúdií na vysokej škole zverolekárskej v Brne a absolvovaní školy pre dôstojníkov v zálohe v jazdeckom učilisku v Pardubiciach, nastúpil službu u jazdeckého pluku 10 ako veterinár v Berehove a u peš. pluku 45 v Chuste. V roku 1935 ako úspešný jazdec bol premiestnený k jazdeckému učilisku v Pardubiciach. Za mobilizácie v r. 1938 bol pridelený ako prednosta veterinárskej služby k 13. peš. divízii v Kolíne n/Lab. V r. 1939 ako Slovák sa presťahoval s manželkou do Bratislavy v hodnosti štábného kapitána vet., kde musil nastúpiť službu ako prednosta veterinárskej služby u MNO v Bratislave, a pozdejšie ako podplukovník vet. u VPV (Veliteľstvo Pozemného Vojska) v Banskej Bystrici. V tejto funkcii účastnil sa zo Slovenskou armádou polnej služby v Poľsku a na Ukrajine.

Zapojil sa naplno do podzemnej odbojovej činnosti na Slovensku. Spolupracoval vo skupine Dr. Petelana, primára nemocnice v B. Bystrici a Paulíny Totha, starostu Sokolskej župy zvolenskej. Bol jeden z najbližších spolupracovníkov Gen. Jána Goliana. Toto priateľstvo a známosť sa datuje ešte z jeho pobytu vo Voj. jazdeckom učilisku. Dňa 29. 6. 1944 sa účastnil schôdzky ilegálnej Slovenskej národnej rady v Čemosnej ako reprezentant armády spolu s gen. Golinom, majorom Markom a škpt. v zál. Polákom. Bol poverením NSR pre národnú obranu. Dňa 4. 8. 1944 bol poslaný spolu s predsedom KSS Šmidkem do Moskvy ako delegát, aby informoval povolané sovietske kruhy o prípravách na povstanie proti Nemcom a zaistil plnú podporu a spoluprácu Sovietov.

Po vojne sa stal štátnym tajomníkom u MNO, členom t.zv. Košickej vlády. V r. 1946 bol menovaný poverením vnútra na Slovensku a bol povýšený na generála. Po komunistickom puči vo februári 1948 odmietol spolupracovať s komunistami a vstúpiť do vlády Klementa Gottwalda. Vrátil sa k armáde ako generálny inšpektor brannej výchovy. A v máji 1948 opustil Československo spolu s generálom Hasalom a usadil sa vo Spojených štátoch v blízkosti Chicaga ako exulant. Stal sa činným členom a pozdejšie dlhodobým predsedom (25 rokov) Československej národnej rady americkej.

Je nositeľom amerického vyznamenania "Legion of Merit Commanders Degree", členom Republican Presidential Task Force, nositeľom československých vyznamenání a je autorom mnohých článkov, uverejnených v československých časopisoch v USA.

Este pred prekročením hraníc Československa bol našo vydaný zatýkač (čís. Praha B/1-45709/48).

Svedectvo o Slovenskom Povstaní je k dostání v úradovne ČSNRA, 2137 S. Lombard, Cicero, IL 60650. Tel. 656-1117. Cena: dobrovoľný príspevok od \$5.00.

Film "Harvest of Despair" v Chicagu

Soukromá filmová spoločnosť v Kanadě dokončila minulého roku jednoodhodinový dokumentárny film o hladomoru na Ukrajine v letech 1932—33. Film reprodukuje originální snímky z oné doby a nově objevené dokumenty a zachycuje metody, které vedly k smrti hladem asi patnácti miliónů lidí.

Film "Skližeň beznaděje" (Harvest of Despair), který toto všechno dokumentárně zachycuje, byl předveden 9. listopadu na mezinárodním festivalu v New Yorku, kterého se zúčastnilo 44 národů osmi sty třiceti sedmi filmy. Vyhrál zlatou medaili v kategorii dokumentárních filmů a trofej nejlepšího filmu pro televizní vysílání. Dostal potom řadu dalších mezinárodních cen. Je ukazován televizními stanicemi v Evropě, Kanadě, Japonsku a Austrálii. *Není* promítán v komunistických zemích — a ve Spojených státech. Byl nabídnut všem třem velkým soukromým televizním společnostem — a odmítnut. Jen dvě stanice PBS — v Chicagu a Rochesteru, NY jej mají na programu. (Článek br. *Chalupy* — v *červnovém Věstníku*.)

"Harvest of Despair" bude znovu promítán a lidé v Chicagu a okolí ho mohou vidět ve středu 24. září 1986 v 7 hodin večer na Channel 11—PBS.

Hudebníci v ČSR

Při vzpomínce na "doma" si každý hned vybaví něco jiného. Někdo jenom krásné věci — jiný šero a beznadějí. Mně v takových okamžicích proběhnou hlavou vzpomínky na chvíle s muzikou, za kterou se cestovalo po celé republice. Spí se po nádražích, ve stodolách, kde se dá. Vybaví se mi zklamání po zázakech koncertů, kde místo sálu či amfiteátru na vás čekají příslušníci VB.

Proč mladí lidé stojí tak pevně za "svou" muzikou? Proč nepřijmou režimem propagované disco a nešetří si tak spoustu problémů?

Jednou jsme se o tom bavili ve vlaku a nakonec jsme vše shrnuli v jednoduchý závěr, že Československo je přece okupovaná země a boj za uchování důstojnosti a kultury je to nejdůležitější. Podobně na tom byli lidé v době temna, opisovali Bibli a snažili se zachovat svůj jazyk. Ač se to může zdát divné, jazz a rock jsou v tomhle směru stejně důležitými prostředky jako poezie nebo próza, prostě jakákoli kulturní tvorba, která není poplatnou současnému režimu.

Tato myšlenka se dá rozvést hodně doširoka. Ale když jsem teď obdržel hrstku materiálů z Jazzové sekce Svazu hudebníků ČSSR, našel jsem tam něco vhodnějšího. Zpravodaj Jazzové sekce, který má podivný název "43110188" což je telefonní číslo do sekce), byl s červencovým datem první publikací vydanou po zákazu Pražských jazzových dnů. Dopisy čtenářů, reagující bezprostředně na zákaz, jsou svědectvím nejvýmluvnějším...

Výňatky z dopisů, otištěných v buletinu Jazzové sekce

Roční předplatné Věstníku — \$5

ZPRÁVY ODBOČEK A OBLASTÍ

PIKNIKY ODBOČEK:

Piknik odbočky dr. M. Horáková a Západní předměstí se konal 14. června u sestry Kovářové na zahradě, která byla v plné zeleni a květů začínajícího léta a zaručovala příjemné posezení.

Bratři a sestry se sešli v pěkném počtu a také oslavili narozeniny naší milé předsedkyně Vlasty Vrázové.

*

Piknik odbočky Gama se konal 4. července u bratra Bryma na pobřeží pěkného jezera. Letní den byl bez mráčku a přilákal hodně členů a nečlenů. Všichni ztrávili perfektní odpoledne koupáním, na lodičkách nebo jen při příjemné zábavě.

*

Odbočka gen. M. R. Štefánik měla dva pikniky. První piknik se konal 1. srpna u Bláži Lauterbachové. Počasí nám přálo a návštěva byla hojná.

*

Druhý piknik: Velmi krásné sluneční odpoledne, které se vyklubalo z předpovědi na deštivý a chladný den, dej to na břeh pěkného jezera u chaty (což dnes je už urážlivé tuto stavbu tak nazývat) dobrého kamaráda a příjemného hostitele a jeho paní (br. Holeček), nemluvě o jeho dobrých přátelích (br. Jandáček a br. Dr. Kafka), kteří mu pomáhali, přidej k tomu 80. narozeniny našeho předsedy (br. Dellin) spolu s dortem a svíčkami, zamíchej to s 25 až 30 přáteli, 2 z nich dokonce až z Washingtonu (br. Baroch s paní) a členové odbočky Štefánik a přidružených organizací), ozdob to bohatou tombolou a při zpěvu a všeobecně dobré náladě tu peč na barbeque grill a vyjde z toho: Piknik odbočky Štefánik v neděli 10. srpna u br. Holečka.

Den Porobených národů...

se konal 20. července v malebné ukrajinské čtvrti města Chicaga, byl zahájen mší v kostele sv. Mikuláše a později pokračoval Den Porobených národů o dva bloky na jih v katedrále sv. Vladimíra a Olgy. Účast byla velká asi tři tisíce lidí. Tragédie v Černobylu obnovila pocit hlubokého utrpení všech porobených národů. Hlavním řečníkem byl poslanec Kongresu Spojených států Henry Hyde a za Ukrajince hovořil dr. Myroslav Charkowycz. Naše československá delegace byla vedená bratrem Brymem.

Josef Škvorecký vyznamenán...

České literatuře se dostalo dalšího mimořádného uznání — dne 25. května 1986 udělila Státní univerzita v New Yorku (SUNY) Josefu Škvoreckému čestný doktorát. Oficiálně to zní: *Doctor of Humane Letters Honoris Causa*. Tím bylo oceněno dosavadní literární dílo Josefa Škvoreckého.

Nutno ovšem, zdůraznit, že jeho knihy jsou v Československu na indexu, vyřazeny ze všech veřejných knihoven a jeho jméno je tabu.

PANORAMA — Historické podání o Češích a Slovácích ve Spojených státech amerických. 328 stránek 7"x10" v angličtině, \$7.00 včetně poštovného. — Czechoslovak National Council of America, 2137 S. Lombard Ave., Cicero, IL 60650-2081.

NÁŠ PROGRAM V CHICAGU

Vzpomínková oslava 28. října v Chicagu

Oblastní výbor ČSNRA pořádá důstojný komorní koncert k 68. výročí založení Československé Republiky.

Na pořadí bude Dvořák, Smetana, Suk, Janáček. Hrátky bude Pikler Quarter, členové Chicago Symphony Orchestra za spoluúčasti Mary Ann Sadílek.

Oslava se pořádá 26. ŘÍJNA 1986 ve 3 hodiny odpoledne v Presbyterian kostele v Riverside, Ill., roh Scottswood Rd. a Barrypoint Rd.

Občerstvení se bude podávat po koncertě ve společenské místnosti kostela.

Vstupné včetně občerstvení 6 dolarů.

Bližší informace dodá úřadovna ČSNRA 656-1117.

Dary in Memoriam

K uctění památky zesnulé paní Huberta Skala věnuje Mr. & Mrs. Russell Williams, AZ	\$ 25.00
K uctění památky zesulé sestry Ludmily Kosové věnuje Marie Langová, CA	25.00
Ke 4-letému výročí úmrtí sestry Milady Ferjenčíkové věnuje k uctění její památky Marie Langová, CA	25.00
K uctění památky zesulé paní Lillian Ceithamlové, neteře manželů Antona Smunta, věnuje, IL	20.00
K uctění památky zesulé sestry Ludmily Kosové věnuje paní Emily Welcl Růžička, FL	20.00

Dary na činnost ČSNRA

Mr. Milan J. Halla, DC	\$100.00
Mr. Frank Fencl, IL	25.00
To recognize professionals who made positive contributions to my welfare: Dr. Miles Cermak MD, Severine Brocki (College Inst.) and Mr. Zeleny, Attorney	
Mr. & Mrs. J. Spearl, WI	20.00
Mr. & Mrs. Vladimír Balajka, CA	15.00
Mr. Jaroslav Rek, WI	8.00
Mr. & Mrs. Frank Simek, FL	5.00

Členské příspěvky odboček

Gamma, IL	\$192.00
Sokol USA, NJ	240.00

Bibliografie Esther Jeřábkové:

Czechs and Slovaks in North America

\$15.00 PRO ČLENY ČSNRA

\$17.50 PRO NEČLENY

ČSA

nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota v Americe

jest připravena poskytnouti vám nejuhodnější druhy
životních pojistek plně zabezpečujících
vaši ochranu.

Rovněž nabízíme pojistky
poskytující pravidelný starobní důchod
jakož i pojistky hypoteční.

Další informace ochotně podají:

"Pioneer of Fraternal Life Insurance"

CSA PLAZA • 2701 SOUTH HARLEM AVENUE • BERWYN, IL 60402
Telefony (312) 795-5800 — (312) 242-2224

233

VĚSTNÍK

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
OF AMERICA
2137 So. Lombard Ave. — Room 202
Cicero, Illinois 60650

ADDRESS CORRECTION REQUESTED

436

FIRST CLASS MAIL

